

มโนทัศน์และพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ในสถานศึกษา

สังกัศกรมอาชีวศึกษา

นางอารีรัตน์ พงษ์สากรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-683-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1181942X

CONCEPTS AND BEHAVIORS CONCERNING THE ENVIRONMENT OF INSTRUCTORS
IN THE EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

Mrs. Arrerath Pongsayaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-683-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มโนทัศน์และพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา
โดย นางอารีรัตน์ พงษ์สากรณ์
ภาควิชา พลศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ ฝักกรี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจัน)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี)

.....
(อาจารย์ ดร.เอมอัสมา วัฒนบูรานแท้)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารีรัตน์ พงษ์ยาภรณ์ : มโนทัศน์และพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (CONCEPTS AND BEHAVIORS CONCERNING
THE ENVIRONMENT OF INSTRUCTORS IN THE EDUCATION INSTITUTIONS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION)
อ.ปริญญา : ผศ.ดร.เทพวดี หอมสนิท, 161 หน้า. ISBN 974-631-683-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมโนทัศน์และพฤติกรรมเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ
อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ 40 แห่ง รวมทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างด้วยค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยส่วนรวมมีมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับดี เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์มีมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อมทั่วไป
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านผลกระทบต่อสุขภาพอยู่ในระดับดีเช่นกัน
2. อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยส่วนรวมมีพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
อยู่ในระดับดี เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุน
และการมีส่วนร่วม กับด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี ส่วนพฤติกรรมด้านผลกระทบต่อ
สุขภาพอยู่ในระดับพอใช้
3. อาจารย์ชาย และอาจารย์หญิงมีมโนทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อมทั่วไป และด้านผลกระทบต่อ
สุขภาพแตกต่างกัน ส่วนมโนทัศน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05
4. อาจารย์ชาย และอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวม และ
แยกเป็นรายด้านทั้งสามด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต อารีรัตน์ พงษ์ยาภรณ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.เทพวดี หอมสนิท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C541297 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD: CONCEPTS / BEHAVIORS / ENVIRONMENT / INSTRUCTORS

ARRERATH PONGSAYAPORN : CONCEPTS AND BEHAVIORS CONCERNING THE ENVIRONMENT OF INSTRUCTORS IN THE EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 161 pp. ISBN 974-631-683-4

The purposes of this research were to investigate and compare instructors' concepts and their behaviors concerning the environment. The samples in this study were 400 instructors from 40 institutions under the jurisdiction of the Department of Vocation Education. The instrument was the questionnaires developed by the researcher. The collected data were then analyzed to obtain percentages, means, and standrard deviations. A t-test method was also applied to determine the statistically significant differences at .05 level.

The findings were as follows :

1. The instructors' concepts concerning the environment as a whole were at good level. Their concepts concerning general concepts, natural conservation and the affects on human health were at good level too.
2. The instructors' behaviors concerning the environment as a whole at good level. Their behaviors concerning encouragement and participation and natural conservation were to good level, while behaviors related to the affects on human health were fair.
3. There were statistically significant differences at the .05 level between males and females concepts concerning general concepts and the affects on human health. There were no statistically significant differences at the .05 level between males and females concepts concerning natural conservation.
4. There were no stastitically significant differences at the .05 level between males and females behaviors on environment as a whole and three areas of study.

ภาควิชา..... พลศึกษา
สาขาวิชา..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต..... อารุณี นน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ทพวงแก้ว หอมสมิท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาลี หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจัน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี, และ อาจารย์ ดร.เอมอัสฉมา วิไลบุรณนที กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้ง 6 ท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และความช่วยเหลือ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้ง 40 แห่ง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบคุณนักวิชาการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงเอกสารงานเขียนของท่าน

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดจนขอขอบคุณ คุณชาญชัย พงษ์สาภรณ์ คุณประเสริฐไชย สุขสอาด คุณพัชรี วงศ์น้ำเพชร และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ร่วมรุ่นทั้งสหศึกษาและพลศึกษาที่ได้คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจ ด้วยความรัก ความห่วงใยตลอดมา

คุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บิดา - มารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จด้านการศึกษาจนถึงปัจจุบัน

อารีรัตน์ พงษ์สาภรณ์

พฤษภาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
หลักสูตรในระดับอาชีวศึกษา.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	45
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	วิธีสร้างเครื่องมือ.....	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	56
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
	รายการอ้างอิง.....	129
	ภาคผนวก.....	138
	ประวัติผู้วิจัย.....	161

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามเพศ อายุ หน้าที่งานพิเศษ.....	58
2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและระดับที่ทำการสอน.....	60
3	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์การสอนและประสบการณ์ที่ได้รับการอบรม.....	62
4	จำนวนและร้อยละของระดับมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	64
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของมโนทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อมทั่วไปของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	65
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของมโนทัศน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	69
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของมโนทัศน์ด้านผลกระทบต่อสุขภาพของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	73
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นรายด้านของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	76
9	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของพฤติกรรมเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม ด้านการสนับสนุนและมีส่วนร่วมของอาจารย์จำแนกตามเพศ.	80
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของพฤติกรรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	85
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของพฤติกรรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ด้านผลกระทบต่อสุขภาพของอาจารย์ จำแนก ตามเพศ.....	88
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของพฤติกรรม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นรายด้านของอาจารย์ จำแนกตามเพศ.....	91